

ประสิทธิผลของโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์

ลัดดาวัลย์ เตจ๊ะ*

อลิสสา นิตธรรม**

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ โดยใช้แบบแผนการทดลอง แบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยมี 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 60 คน กลุ่มละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ โปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และแบบสอบถามสำหรับรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืออยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เก็บรวบรวมข้อมูล 2 ครั้ง คือ ก่อนทดลองและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสถิติด้วยค่า T (Dependent-Samples t-test, Independent-Samples t-test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ภายหลังจากได้รับโปรแกรม พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศ, ทักษะคิดต่อเรื่องเพศ, การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ความรุนแรงของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง และพฤติกรรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศดีกว่าก่อนได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ภายหลังจากได้รับโปรแกรม พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศ, ทักษะคิดต่อเรื่องเพศ, การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ความรุนแรงของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง และพฤติกรรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: โปรแกรม, การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

*นิสิตหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพและสุขศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**รองศาสตราจารย์ (การส่งเสริมสุขภาพและสุขศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ติดต่อผู้พิมพ์: ลัดดาวัลย์ เตจ๊ะ

E-mail.: kanuengaom@hotmail.com

มือถือ 087-2448988

รับบทความ 9 กรกฎาคม 2562

แก้ไขบทความ 15 พฤษภาคม 2563

ตอบรับ 19 พฤษภาคม 2563

Effectiveness of Sexual Behaviors Prevention Program among Female Primary Students at Piboonprachasan School

Laddawan Techa*

Alisa Nititham**

Abstract

This study was a quasi-experimental research and the objectives was to study the effectiveness of Prevention program of sexual risk behaviors in female students at the upper secondary level at Piboonprachasan school. The research was conducted by studying before and after experiment. Sample of 60 female students were divided into 2 groups; experimental and control group. Each group has 30 female students. The experimental instrument was prevention program and questionnaire developed by a researcher for data collection. Data were collected for 2 times-before and after the experiment. Data were analyzed by using analytical statistics, percentage, mean, standard deviation, dependent-samples t-test and independent-samples t-test.

The study results had shown as follows:

1. experimental group in after experiment had better mean of knowledge of sex, attitudes towards sex, awareness of risk opportunity for sexual risk behavior, perception of severity of sexual risk behavior and benefit in self-practice to prevent sexual risk behavior, self-confidence and preventive behavior against sexual risk behaviors than before experiment at the statistically significant at level of 0.05.

2. experimental group in after experiment had better mean of knowledge of sex, attitudes towards sex, awareness of risk opportunity for sexual risk behavior, perception of severity of sexual risk behavior and benefit in self-practice to prevent sexual risk behavior, self-confidence and preventive behavior against sexual risk behaviors than control group at the statistically significant at level of 0.05.

Keywords: Program, Sexual Behaviors Prevention

* Master of Science students (Health Promotion and Health Education) Faculty of Education Kasetsart University

** Associate professor (Health Promotion and Health Education) Faculty of Education Kasetsart University

Contract: Laddawan Techa

E-mail.: kanuengaom@hotmail.com

Mobile: 087-2448988

Received July 9, 2019 ; revised May 15, 2020 ; accepted May 19, 2020

บทนำ

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายๆ ด้านในช่วงหนึ่งของชีวิต เพราะมีการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการด้านร่างกาย สังคม จิตใจ จากวัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ (World Health Organization [WHO], 2004) โดยเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เป็นวัยที่ร่างกายผลิตฮอร์โมนออกมาเพื่อเข้าสู่สภาวะทางเพศจึงส่งผลให้เกิดแรงขับทางเพศที่ทำให้วัยรุ่นเริ่มสนใจกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศมากขึ้น บางคนอาจมีการแสดงออกทางเพศ หรือทดลองปฏิบัติกิจกรรมทางเพศจากความอยากรู้อยากลอง ซึ่งพบว่าวัยรุ่นมีการสำเร็จความใคร่ทางเพศด้วยตัวเองตั้งแต่อายุ 13 ปี บางคนถึงขั้นทดลองมีเพศสัมพันธ์ จากการศึกษาพฤติกรรมเพศสัมพันธ์วัยรุ่นพบว่า อายุเฉลี่ยของวัยรุ่นเคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ 15.2 ปี และอายุเฉลี่ยของการมีคู่นอนคนแรก คือ 16.3 ปี และอายุเฉลี่ยต่ำสุดเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นชาย และวัยรุ่นหญิง คือ 13 ปี (นิพนธ์, 2558)

จากธรรมชาติของวัยรุ่นที่มีแรงขับทางเพศในตนเองจึงทำให้วัยรุ่นเริ่มมีความต้องการทางเพศสนใจเพศตรงข้าม และมีการแสดงออกถึงพฤติกรรมทางเพศ อีกทั้งในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเข้าสู่ยุคที่มีข้อมูลข่าวสารของโลกสมัยใหม่ รวมถึงเทคโนโลยีการสื่อสารที่แพร่กระจายสู่สังคมได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการได้รับค่านิยมจากอิทธิพลตะวันตกทำให้วัยรุ่นมีการคบหาเพื่อนต่างเพศได้อย่างอิสระจนนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร (พูนสุข, 2541) ก่อให้เกิดปัญหาทางเพศที่ตามมา คือ การตั้งครรรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ทำให้วัยรุ่นขาดโอกาสทางการเรียนและอาชีพ อีกทั้งยังอยู่ในสภาวะที่ยังไม่พร้อมในการเป็นบิดามารดา เนื่องจากการขาดวุฒิภาวะ ทารกที่เกิดจากมารดาวัยรุ่นจึงอาจถูกทอดทิ้งเกิดเป็นวงจรลูกโซ่ต่อไป (พรพิมล, 2539) นอกจากนี้ยังอาจนำไปสู่ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ (HIV) เพิ่มมากขึ้น

จากสถานการณ์อัตราการคลอดในวัยรุ่นของประเทศไทย สำนักอนามัยเจริญพันธุ์กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2558) นั้น เริ่มมีอัตราการเพิ่มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในระหว่าง พ.ศ. 2543-2555 โดยอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน เพิ่มจาก 31.1 เป็น 53.4 ส่วนอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 10-14 ปี ต่อประชากรหญิงอายุ 10-14 ปี 1,000 คน เพิ่มจาก 0.5 ต่อพัน เป็น 1.8 ต่อพัน หลังจากนั้นในระยะ พ.ศ. 2556-2558 อัตราการคลอดในวัยรุ่นทั้ง 2 กลุ่มอายุ มีแนวโน้มลดลงเท่ากับ 44.8 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน และ 1.5 ต่อประชากรหญิงอายุ 10-14 ปี 1,000 คน ใน พ.ศ. 2558 สอดคล้องกับสถิติการคลอดแม่วัยรุ่นประเทศไทย พ.ศ.2558 พบว่าการคลอดซ้ำในวัยรุ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะการคลอดซ้ำในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี พบว่าร้อยละการคลอดซ้ำเพิ่มขึ้นทุกปี โดยเท่ากับร้อยละ 11.3, 11.8, 11.9, 12.5 และ 12.8 ใน พ.ศ. 2553-2557 โดยใน พ.ศ. 2558 ร้อยละการคลอดซ้ำในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี ลดลงเล็กน้อย เท่ากับร้อยละ 12.5 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกกำหนด คือ อัตราการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นควรน้อยกว่าร้อยละ 10 เนื่องจากเป็นช่วงที่ผู้หญิงยังไม่มีความพร้อมทั้งด้าน

ร่างกายที่ยังมีการเจริญเติบโตไม่เต็มที่ ด้านจิตใจและอารมณ์ที่ยังไม่มั่นคงเพราะเป็นช่วงที่เปลี่ยนผ่านจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่จึงอาจมีการสับสนของอารมณ์และหน้าที่สำคัญของวัยรุ่น คือ การศึกษาเล่าเรียน เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพ อย่างไรก็ตาม จากปัญหาการตั้งครมภ์โดยไม่พร้อม วัยรุ่นจำนวนหนึ่งมักเลือกยุติการตั้งครมภ์ด้วยการทำแท้ง หรืออาจทอดทิ้งบุตร ซึ่งการทำแท้งในวัยรุ่นมีผลกระทบในระยะสั้นและระยะยาว เช่น ทำให้มีบุตรยาก อาจเป็นหมัน ตั้งครมภ์นอกมดลูก ปีกมดลูกอักเสบ หากมีการติดเชื้อรุนแรงอาจเสียชีวิตได้นอกจากนี้วัยรุ่นอาจต้องเผชิญกับความเครียดอย่างสูง เนื่องจากขาดการยอมรับจากครอบครัวและสังคม เกิดความทุกข์จากการที่ต้องแยกจากกลุ่มเพื่อน เสื่อมเสียชื่อเสียง และส่วนใหญ่ต้องสูญเสียโอกาสทางการศึกษา

ส่วนโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น และเยาวชนอายุ 15 – 24 ปี มีแนวโน้มสูงขึ้น จากอัตราป่วย 50.1 ต่อแสนประชากร ในปี 2550 เป็น 79.8 ต่อแสนประชากร ในปี 2553 (สำนักอนามัยเจริญพันธ์ กระทรวงสาธารณสุข, 2555) สอดคล้องกับรายงานผลการดำเนินงานสำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (2559) พบว่าอัตราป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 5 โรคประเทศไทย พ.ศ. 2557-2559 เท่ากับ 18.8 23.2 และ 25.5 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์อัตราป่วยเฉพาะกลุ่มอายุ 15-24 ปี ประเทศไทย พ.ศ. 2557-2559 มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น (57.4 72.4 และ 85.0 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาอัตราป่วยเฉพาะกลุ่ม อายุ 15-24 ปี จำแนกตามชนิดโรคพบว่าส่วนใหญ่ป่วยเป็นโรคหนองในมากที่สุด และมีอัตราป่วยแนวโน้มเพิ่มขึ้น (41.0 50.1 และ 60.0 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ) และรองลงมาป่วยเป็นโรคซิฟิลิส โดยมีอัตราป่วยแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน (8.3 11.5 และ 14.4 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ)

การนำทฤษฎีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-efficacy Theory) ไปใช้ในการลดพฤติกรรมเสี่ยง ทางเพศ ในวัยรุ่นสามารถส่งเสริมให้วัยรุ่นมีการตัดสินใจที่เหมาะสม เพื่อหลีกเลี่ยงสถานการณ์ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เนื่องจากการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการกระทำของบุคคล และเป็นตัวทำนายการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดการรับรู้สมรรถนะแห่งตนมาประยุกต์ใช้ โดยจัดเป็นโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิง เพื่อช่วยให้วัยรุ่นหญิงมีพฤติกรรมทางเพศอย่างเหมาะสม ช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ลดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การตั้งครมภ์ไม่พึงประสงค์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นหญิงลงได้ซึ่งล้วนเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติทั้งสิ้น

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิง
ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

เปรียบเทียบความรู้เรื่องเพศ, ทักษะคิดต่อเรื่องเพศ, การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมเสี่ยง
ทางเพศ, การรับรู้ความรุนแรงของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกัน
พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง และพฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน
หญิง

ผลการวิจัย

1. เปรียบเทียบความรู้ ทักษะคิด การรับรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง และพฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรม
เสี่ยงทางเพศ ในกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติการทดสอบค่าทีแบบจับคู่
(Dependent-Samples t-test)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความรู้ ทักษะคิด การรับรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง และพฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรม
เสี่ยงทางเพศ ในกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนและหลังการทดลอง

ระยะเวลาการวัดความรู้	n	\bar{X}	S.D.	t	df	p-value
ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ						
ก่อนการทดลอง	30	6.40	1.77	-7.59	29	.000*
หลังการทดลอง	30	9.16	.59			
ทักษะคิดต่อเรื่องเพศ						
ก่อนการทดลอง	30	3.43	.32	-3.71	29	.001*
หลังการทดลอง	30	3.68	.17			
การรับรู้โอกาสเสี่ยง, ความรุนแรง และประโยชน์ใน การปฏิบัติตนเพื่อป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ						
ก่อนการทดลอง	30	3.22	.36	-6.52	29	.000*

ระยะเวลาการวัดความรู้	n	\bar{X}	S.D.	t	df	p-value
หลังการทดลอง	30	3.66	.18			
ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-efficacy) ในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ						
ก่อนการทดลอง	30	3.00	1.03	-4.05	29	.000*
หลังการทดลอง	30	3.74	.23			
พฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ						
ก่อนการทดลอง	30	2.88	.34	-5.33	29	.000*
หลังการทดลอง	30	3.65	.23			

*P<.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองมีความรู้ ทักษะคติเกี่ยวกับเกี่ยวกับเรื่องเพศ การรับรู้โอกาสเสี่ยง ความรุนแรง และประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-efficacy) ในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและพฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ดีวก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความรู้ ทักษะคติ การรับรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง และพฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนและหลังการทดลอง

วิเคราะห์ข้อมูล	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	df	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ							
ก่อนการทดลอง	6.40	1.77	5.6	2.32	1.49	58	.140
หลังการทดลอง	9.16	.59	7.5	3.75	2.40	58	.023*
ทัศนคติต่อเรื่องเพศ							
ก่อนการทดลอง	3.43	.32	3.27	.32	1.89	58	.063
หลังการทดลอง	3.68	.17	3.19	.31	7.57	58	.000*

วิเคราะห์ข้อมูล	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t	df	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
การรับรู้โอกาสเสี่ยง, ความรุนแรง และประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ							
ก่อนการทดลอง	3.22	.36	3.05	.50	1.49	58	.140
หลังการทดลอง	3.66	.18	3.32	.32	5.01	58	.000*
ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-efficacy) ในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ							
ก่อนการทดลอง	3.00	1.03	2.93	.87	.25	58	.800
หลังการทดลอง	3.74	.23	2.91	.95	4.61	58	.000*
พฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ							
ก่อนการทดลอง	3.24	.34	2.49	.47	3.97	58	.149
หลังการทดลอง	3.65	.23	3.03	.40	7.30	58	.000*

*P<.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองมีความรู้ ทักษะคติเกี่ยวกับเกี่ยวกับเรื่องเพศ การรับรู้โอกาสเสี่ยง ความรุนแรง และประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-efficacy) ในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ภายหลังจากได้รับโปรแกรม กลุ่มทดลองมีความรู้เรื่องเพศ, ทักษะคติต่อเรื่องเพศ, การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ความรุนแรงของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง และพฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศดีกว่าก่อนได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภายหลังการได้รับโปรแกรม กลุ่มทดลองมีความรู้เรื่องเพศ, ทักษะคิดต่อเรื่องเพศ, การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ความรุนแรงของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง และพฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศ, ทักษะคิดต่อเรื่องเพศ, การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ความรุนแรงของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง และพฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศดีกว่าก่อนได้รับโปรแกรม

จากผลการวิจัย พบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับเกี่ยวกับเรื่องเพศ สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวลักษณ์ และพรรณิ (2554) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมสุขศึกษา โดยประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเอง ร่วมกับการสร้างแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางเพศที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง จังหวัดอุบลราชธานี โดยหลังการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างจากก่อนเข้าร่วมโปรแกรม

ดังนั้นการให้โปรแกรมสุขศึกษาที่ประยุกต์ใช้กับทฤษฎีการรับรู้สมรรถนะแห่งตน (ความเชื่อมั่นในตนเอง Self-efficacy) สามารถทำให้นักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ ในกลุ่มทดลองได้รับการส่งเสริมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า ภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีระดับความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ ทักษะคิดต่อเรื่องเพศ การรับรู้โอกาสเสี่ยง, ความรุนแรง, ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-efficacy) ในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่สูงขึ้น ผู้วิจัยจึงสรุปว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการให้โปรแกรมสุขศึกษาที่ประยุกต์ใช้กับทฤษฎีการรับรู้สมรรถนะแห่งตน โดยผ่านกิจกรรมที่ใช้คำพูดชักจูง การมีประสบการณ์ความสำเร็จโดยตรง การจัดการเรียนรู้ผ่านตัวแบบ และการสร้างความพร้อมด้านร่างกายและอารมณ์ เป็นกระบวนการที่สามารถช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้รับความรู้ การรับรู้ ทักษะคิด รวมถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ให้เกิดพฤติกรรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่เหมาะสมได้ดีกว่าก่อนการให้โปรแกรม

สมมติฐานที่ 2 ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศ, ทักษะคิดต่อเรื่องเพศ, การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ความรุนแรงของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้

ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง และพฤติกรรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศดีกว่ากลุ่มควบคุม

จากผลการวิจัย พบว่า ภายหลังจากทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องเพศ, ทักษะคิดต่อเรื่องเพศ, การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ความรุนแรงของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ, การรับรู้ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง และพฤติกรรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ สูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวรรณ (2557) ที่ศึกษาโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนต่อความเชื่อมั่นในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยของนักเรียนวัยรุ่นหญิงในการศึกษานอกโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยโดยรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับฐิตารีย์ (2557) ที่ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการสร้างเสริมทักษะชีวิตทางเพศศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมป้องกันการป้องกันความเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางหลวงวิทยา จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากได้รับโปรแกรมการสร้างเสริมทักษะชีวิตทางเพศศึกษากลุ่มทดลองมีทักษะและพฤติกรรมป้องกันการป้องกันความเสี่ยงทางเพศดีกว่าก่อนการทดลอง และดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมป้องกันการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน จึงสมควรนำโปรแกรมนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสุขศึกษา และสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือนำไปบูรณาการร่วมกับการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. จากผลของการส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ด้วยการให้โปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ครั้งนี้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ความรู้ ทักษะคิด การรับรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-efficacy) ในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ นำไปสู่พฤติกรรมป้องกันการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จากผลการวิจัยจะเห็นได้ถึงความแตกต่างของก่อนและหลังการให้โปรแกรม ดังนั้น สามารถนำโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศไปปรับใช้ในการเรียน การสอน และนำไปปรับใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่นต่อไป

2. จากการวิจัย พบว่า ในระหว่างการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีความสุขกับการทำกิจกรรมจากการให้โปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ทั้งขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้น

วิเคราะห์สรุปผล ดังนั้น จึงควรใช้ 3 ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว เป็นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มอื่นๆ ต่อไป

3. จากการวิจัย พบว่า การจัดกิจกรรมบางขั้นตอนสามารถลดหรือเพิ่มระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสมกับความสนใจของกลุ่มทดลอง เพื่อประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมให้มากขึ้น เพราะกลุ่มทดลองมีความสนใจและระดับความรู้ในเรื่องดังกล่าวที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

จิตาธิปไตย เจริญสุทัศน์. (2557). *ประสิทธิผลของการสร้างเสริมทักษะชีวิตทางเพศศึกษาต่อ*

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมป้องกันการตั้งครรภ์ทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบางหลวงวิทยาจังหวัดนครปฐม. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาสุขศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นิพนธ์ ดารารุฒิมมาประกรณ์. (2558). *วัยรุ่นใช้สื่อออนไลน์อย่างไรในการหาคู่*. สืบค้น 17 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://www.ms.ipsr.mahidol.ac.th>

พรพิมล เจียมนาครินทร์. (2539). *พัฒนาการวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อแกรมมี.

พูนสุข ช่วยทอง. (2541). *พฤติกรรมทางเพศของเยาวชน: วิสัยทัศน์ของครู-อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิค*.

วารสารพยาบาลสาธารณสุข, 12(3), 81-87.

เยาวลักษณ์ แสนทวีสุข, พรรณี ปัญชรหัตถกิจ. (2554). *ผลของโปรแกรมสุขศึกษาโดยประยุกต์ทฤษฎีความสามารถตนเองร่วมกับการสร้างแรงจูงใจเพื่อสร้างเสริมพฤติกรรมทางเพศที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง จังหวัดอุบลราชธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต)*. ขอนแก่น: สาขาวิชาสุขศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิลาวรรณ มากยอด. (2557). *ผลของโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนต่อความเชื่อมั่นในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยของนักเรียนวัยรุ่นหญิงในการศึกษานอกโรงเรียน (วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2559). *รายงานผลการดำเนินงานสำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: เจ. เอส. การพิมพ์.

สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2558). *สถิติการคลอดของแม่วัยรุ่นประเทศไทย ปี พ.ศ. 2558*. นนทบุรี: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

World Health Organization Western Pacific Region. [WHO]. (2004X. *Adolescent health and development: A WHO regional framework 2000-2004*. from WHO Western Pacific Region Office Website: [http// www.who.int](http://www.who.int).